

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма
«Німецька мова і література, англійська мова»

Спеціальність
035 Філологія

Спеціалізація
035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – німецька)

Галузь знань
03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжкультурні аспекти аналізу художнього тексту
Викладач (-і)	Липка Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	+380 968146058
Е-mail викладача	svitiana.lypka@pnu.edu.ua ,
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	https://knf.pnu.edu.ua/hrafik-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс “Міжкультурні аспекти аналізу художнього тексту” має на меті забезпечити студентів знаннями закономірностей міжкультурного спілкування шляхом аналітичного прочитання німецькомовних художніх творів. Дисципліна покликана ознайомити майбутніх філологів з найбільш проблемними питаннями дослідження міжкультурних аспектів спілкування, формувати лінгвістичні та інші фахові компетентності, які охоплюють знання фахової термінології, основних методів аналізу німецькомовного тексту та вміння їх застосовувати при роботі з відповідним матеріалом на практичних заняттях; підготувати студентів до ефективних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування та міжкультурної комунікації; навчити студентів застосовувати одержані знання в процесі професійної (перекладацької та викладацької) діяльності.</p> <p>Методи навчання: інтерактивна лекція, дискусії, групова робота, індивідуальна робота, самостійна робота.</p> <p>Методи контролю: індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Мета</u> курсу полягає в збагаченні лінгвістичних і національно-культурних знань студентів, розширенні можливостей їх викладацької діяльності, а також перекладацьких і культурно-комунікативних компетентностей через комплексне вивчення зв'язку мови з культурою її носіїв.</p> <p><u>Цілі</u> дисципліни: допомогти студентам практично осмислити теоретичну проблематику тексту; виробити в студентів-філологів навички системного, комплексного лінгвістичного аналізу мовностилістичної структури художніх текстів, сформувати в учителя-словесника вміння</p>	

проникнути в суть художнього твору, виявити словесні засоби вираження ідейно-естетичного змісту, виховного та емоційного впливу на читача.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ✓ Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ✓ Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ✓ Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

- ✓ Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ✓ Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ✓ Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
- ✓ Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

5. Програмні результати навчання

- ✓ Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ✓ Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- ✓ Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- ✓ Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
- ✓ Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
- ✓ Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- ✓ Аналізувати й інтерпретувати твори німецької художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- ✓ Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної

філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.				
6. Організація навчання				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		20		
семінарські заняття		10		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова	
5	035 Філологія	3	В	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість годин		
		лекції	заняття	сам. роб.
Thema 1. Deutsch als Fremdsprache und interkulturelle Kommunikation. 1. Was ist Interkulturelle Kommunikation. 2. Interkulturelle Kommunikation als Lehrfach. 3. Besonderheiten der interkulturellen Kommunikation.		2	1	10
Thema 2. Interkulturelle kommunikative Kompetenz. 1. Entwicklung der interkulturellen Kompetenz im Deutsch als Fremdsprache (DaF)-Unterricht anhand von Texten deutschschreibender Autoren. 2. Interkulturelles Potenzial der literarischen Texte. 3. Prinzip der Leserorientierung.		2	1	10
Thema 3. Analytisches Lesen als Mittel der Entwicklung interkultureller Kommunikation. 1. Analytisches Lesen als Lesestil. 2. Textanalyse. 3. Morphologische Analyse. 4. Syntaktische Analyse. 5. Stilmittel (Rhetorische Figuren). 6. Vorgehensweise beim analytischen Lesen. Bestandteile der Textanalyse. 7. Aufbau der Textanalyse. 8. Wendungen für die Textinterpretation.		4	1	10

Thema 4. Linqustilistische Analyse von Kurzgeschichten. 1. Aufbau der Kurzgeschichten. 2. Charakteristik der (Haupt)personen. 3. Gesichtswinkel/Erzählperspektive. Themen. Gattungsspezifische Merkmale.	2	1	10
Thema 5. Linqustilistische Textinterpretation von Kurzgeschichten. Barbara Honigmann „EINE POSTKARTE FÜR HERRN ALTENKIRCH“. Susanne Kilian „MARION GUCKT AUS DEM FENSTER“. Ilse Aichinger „DAS FENSTER-THEATER“. Siegfried Lenz „DIE NACHT IM HOTEL“. Heinrich Böll „UNBERECHENBARE GÄSTE“. H. C. Artmann „KEINE MENSCHENFRESSER, BITTE!“. Heinrich Böll „Vor dem Lesen“. 	10	6	20
ЗАГАЛОМ:	20	10	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Система контролю знань студентів здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях, (2) перевірка виконання студентами самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами навичками аналізу художнього тексту; • підсумковий контроль: виконання письмового індивідуального завдання. <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних та індивідуального завдань і самостійну</p>		

	<p>роботу.</p> <p style="text-align: center;">Розподіл балів за семестр:</p> <p>Аудиторна робота – 60 балів Самостійна робота – 20 балів Індивідуальне завдання – 20 балів</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Передбачено виконання аналізу короткого оповідання як індивідуального завдання. Завдання виконується впродовж семестру і здається у визначений термін. Оцінюється письмовий аналіз художнього твору у 20 балів (максимальна кількість).</p> <p>Студенти, які не виконали індивідуального завдання не допускаються до підсумкового контролю.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Знання здобувача вищої освіти оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не</p>

	<p>вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p> <p>Поточне оцінювання знань здійснюється під час проведення практичних занять і оцінюється в національній шкалі (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). Максимальна оцінка балів за практичні заняття 25 балів. Окремо оцінюється написання контрольної роботи (5 балів) і самостійна робота (15 балів). Оцінюється відвідуваність усіх 5 занять упродовж семестру, робота на практичних заняттях оцінюється за 5-бальною шкалою. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 5.</p> <p>Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх практичних занять з ваговим коефіцієнтом 5.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час семінарських занять; присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять.</p> <p>При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин та бали, отримані за виконання індивідуального завдання (20 балів) та самостійної роботи студента (20 балів), що контролюється протягом тижня контролю самостійної роботи (КСР).</p>
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Форма підсумкового контролю – залік. Підсумковий контроль складається з 3 частин: 1) підсумкова оцінка за роботу на практичних заняттях, оцінюється у максимум 60 балів, мінімум – 40 балів; 2) індивідуальне завдання, яке передбачає аналіз одного короткого оповідання відповідно до програмових вимог. Індивідуальне завдання оцінюється максимум у 20 балів, мінімум – у 5 балів; 3) оцінка за самостійну роботу – максимум 20 балів, мінімум – 5 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1,</p>

користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.

8. Політика навчальної дисципліни

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#) та [Процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Перезарахування освітніх компонент:

Процедуру перезарахування унормовано [Положенням про порядок визнання результатів навчання та ліквідації академічної різниці](#) та [Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#)

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udey, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <https://d-learn.pnu.edu.ua>.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Вакуленко Т.І. Kurzgeschichten für analytisches Lesen (Оповідання для аналітичного читання): Навчальний посібник з аналітичного читання для студентів факультету іноземної філології. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
<https://lib.chmnu.edu.ua/index.php?m=2&b=249>
2. Іваненко С. М., Карпусь А. К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту (для студентів іноземних мов університетів і педагогічних вищих закладів освіти: Підр. Київ: КДЛУ, 1998. 176 с.
3. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : [навч. посібник]. Київ: Знання, 2008. 423 с.
4. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2004. 274 с.
5. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (основи лінгвопоетики). Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2005. 416 с.
6. Навчально-методичні матеріали з інтерпретації тексту / Укладачі: канд.філолог.наук Притолок С.А., канд.філол.наук, доц. Кебало М.С. Тернопіль: ТНПУ, 2019. 64 с.
7. Adamzik K. Literatur aus der Sicht von Text- und Diskurslinguistik. Handbuch Sprache in der Literatur / Hrsg. von A. Betten, U. Fix, B. Wanning. Berlin, Boston: de Gruyter, 2017. S. 97–119.
<https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110297898-004/html?lang=de>

Додаткова:

1. Астрахан Н. И. Моделирование в литературоведении: анализ художественного текста и интерпретация художественного творения: автореф. диссертации на звание докт. филолог. наук. Киев, 2015. 42 с.
2. Brinker Klaus: Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe, Berlin. 1997.
3. Corbineau-Hoffmann A. Die Analyse literarischer Texte. Einführung und Einleitung. – Tübingen: A. Francke, 2002. 215 S.
4. Faulstich D., Kühn G. Stilistische Mittel und Möglichkeiten der deutschen Sprache. VEB Bibliogr. Inst., Leipzig, 1975.
5. Heringer H. J. Linguistische Texttheorie. Eine Einführung. Tübingen: utb, 2015. 219 S.
6. Heringer H. J. Textlinguistik. Ein Arbeitsbuch. Brey: mykum Verlag, 2018. 272 S.
7. Krieg-Holz U., Bülow L. Linguistische Stil- und Textanalyse. Eine Einführung. – Tübingen: Narr Francke, 2016. 288 S.
8. Methoden der literatur- und kulturwissenschaftlichen Textanalyse. Ansätze – Grundlagen – Modellanalysen / Hrsg. von Nünning V., Nünning A. Stuttgart, Weimar: J. B. Metzler, 2010. 340 S.
9. Vater H. Einführung in die Textlinguistik: Struktur und Verstehen von Texten. München: Fink, 2001. 221 S.

Інформаційні ресурси:

1. https://www.researchgate.net/publication/306016071_Die_Analyse_und_Interpretation_literarischer_Texte.
2. <http://romanlooser.ch/AutorInnen/LiterarischeTexteAnalyse.pdf>.
3. https://www.bbs1-lueneburg.de/images/files/deutsch/deutsch_homepage/leitfaden_erzaehltextanalyse_lang.pdf.

<https://www.studocu.com/de-at/document/universitaetklagenfurt/textlinguistik/zusammenfassungen/textlinguistikpruefungsfragen/9390457/view>

Викладач _____ Світлана ЛИПКА